

isema crônico, ag
faca e cirrose, mor
constantin Chernom
imo. Chernenko co
e exerceu um gover
meses. As cerimô
s na Praça Vermel
ença de chefes de
s vindos de muitos
poder num clim
to dura campanha
mento já encetado p
v. Nas questões de
foi fiel à política d
r de Andropov, nã
a radical. Na polít
chanceler Andrei G
diálogo com as r
ritmo assaz cautela

CHEV — O NOVO

da morte de Cherm
S divulgou a Indão
como Secretário-G
ético. Nasceu na
março de 1931, Cor
era o mais jovem m
Pelo costume, o Se
ca de 300 membros
em sessão plenária
as instâncias máx
lado. Segundo a
rbatchev foi propo
nko.

to em assuntos econ
es que supervision
or, elegante, amável
or dos assuntos int
s anos ele fez várias
e: Bélgica, França,
Occidental, Itália e G
cancantadora Raisa
um liberal.

ORBATCHEV

delicada para Gorb
negociações com m
chamada "Guerra m
ia, dois dias depois
em Genebra mais um
ore o desarmament
e reeleito presidente
ou-se "mais que um
Gorbatchev, tão leg
er no Kremlin.
dem, cré-se que m
nterna sem muitas
o colegada dos tr
e relações internac
dos países é o m
Mikhail Gorbatchev

DE POLO

bril, relinco dos
rsidade Federal do
para principales
às 19:30 horas.
para quem tenha
tenha feito o Pol
19:30 às 21:30 hor
partir de 11 de
Rua General Ch
15, telefone 284-
air.

TYGODNIK KATOLICKI
SPOŁECZNO-KULTURALNY
ZAŁOŻONY W 1920 ROKU

LUD

KURYTYBA — 26 marca (março) — 1985 — Nr 3.958 — (11/85)

"LUD" (O POVO)
ÚNICO JORNAL POLONÉS
NO BRASIL
FUNDADO EM 1920

POCZĄTKI NOWEJ REPUBLIKI

Z dniem 15 marca br. u sterów rządu w Brazylii stanął prezydent Tancredo Neves, wybrany przez Kolegium Wyborcze złożone z przedstawicieli narodu wybranych w wolnych i demokratycznych wyborach. Nowy prezydent, polityk z kariery, człowiek doświadczony w polityce i administracji, niestety nie mógł objąć oficjalnie urzędu pierwszego mandatarusza z powodu nagłej choroby i operacji. Urząd objął w jego imieniu i w myśl dyrektyw konstytucyjnych, wice-prezydent Józef Sarney, w ceremonii wykazującej wysoki stopień dojrzałości demokratycznej instytucji społecznych Brazylii, będąc zarazem wielkim przykładem dla innych krajów.

Wice-prezydent JOZEF SARNEY odczytał odezwę Prezydenta Tancredona Neves, wyznaczającą główne dyrektywy dla ministrów Nowej Republiki.

Na pierwszym posiedzeniu ekipy ministerialnej uprzednio ustalonej i prawnie wprowadzonej na odpowiednie stanowiska, wice-prezydent odczytał odezwę prezydenta Tancredona Neves wyznaczającą dyrektywy i zasady ducha pracy dla ekipy ministerialnej Nowej Republiki. Przemówienie stanowiło streszczenie żądań wszystkich klas społecznych oraz madre przesłogi i wytyczne dla nowego rządu. Niestety nie można podać na tych szpaltach kompletnego przekładu słów prezydenta ze względu na brak miejsca. Wyjątki przemówienia podanego poniżej będą starały się oddać istotne części tego zmiennego oświadczenia stanowiącego rodzaj ewangelii Nowej Republiki.

A oto słowa Tancredona Neves: "to ministerstwo jest odpowiedzialne za realizację przemian ekonomicznych, politycznych i społecznych, które odpowiadają największym dążeniom narodu brazylijskiego... Godność i umiarkowanie są podstawowymi zasadami postępowania demokratycznego, które pozwolą wypełnić żądania ludu, który jest godny i umiarkowany... Tylko poprzez przykład możemy wzmożnić odnowienie zaufania w możliwości Brazylii stania się wielkim narodem... Nie będziemy rzadzić propagując iluzje... Będzie się starał ustalić dyrektywy, które winny kierować wysiłkiem w realizacji misji rządu. Te dyrektywy wypłyną nie tylko z obserwacji i woli prezydenta, który nie uważa się za wszechmocnego i wszechwładczego. Będą one wynikiem studiów i pracy ministrów i ich ekip, opiera-

jących się na informacjach społeczeństwa i na współpracy z władzą ustawodawczą i krytyczną oceną opinii publicznej... Nie będę się wahał by wyjaśnić opinii publicznej trudności w rozwiązywaniu problemów. Naród zrozumie, że istnieje znaczna różnica między tym co prezydent chce i co może zrobić, szczególnie w tym okresie wielkich trudności finansowych i długów tak wewnętrznych jak zagranicznych...

Aby zagwarantować dążenie do realizacji ważnych interesów narodu potrzeba spokoju i porządku... Jestem pewny, że jako społeczność zjednoczona i zintegrowana znajdziemy sposoby dojścia do wspólnej zgody zwyciężając konflikt interesów poprzez dialog odpowiedzialny i praktykę demokratyczną... Tworzy się specjalne komisje, które pomogą prezydenturze Republiki zrealizowanie kompromisów najbardziej naglących... Komisje która przeprowadzi reformę podatkową i decentralizację administracyjno-finansową... Celem bardzo ważnym mojej prezydentury będzie reforma konstytucyjna. Nowa Karta wprowadzi definitywnie demokrację w Brazylii. Karta ta winna odpowiadać dążeniom wszystkich sektorów społecznych, dlatego jest ważną sprawą ułatwienie szerokiej konsultacji i dyskusji o-gólnokrajowej... Niech każdy Brazylijczyk swą odpowiedzialną współpracą pomoże w tworzeniu przyszłości kraju dla siebie jak i swych dzieł".

NOWY LIDER SOWIECKI

Na Kremlu, siedzibie i centrum rządu drugiej potęgi świata, dokonują się w ostatnich latach częste zmiany liderów. Ta sytuacja budzi wśród wielu nadzieje na zmiany na lepsze. Niestety większość obserwatorów zachodnich jak i analityków politycznych podległych reżimowi sowieckiemu, zapominają o tym, że jest to jedyna zmiana, spowodowana naturalną koniecznością umiarkowania, w totalitarnym, skostniałym systemie sowieckim. Wszelkie inne zmiany społeczne, polityczne i gospodarcze są tam uważane jako zagrożenie stabilności zbiurokratyzowanego systemu rządzenia opartego na korupcji wszelkiego rodzaju.

Toteż, chociaż nowy lider, Michaił Gorbaczew, obejmując rządzą przyrzeka dokonanie "nowej rewolucji" w stosunkach społecznych i gospodarczych, można z góry przewidzieć, że jest to tylko próba pokazania światu "nowej strony starej gry".

Biografia Gorbaczewa jest typową sowiecką urzędniczą. Urodził się 2 marca 1931 roku we wsi Priwołże w regionie Stawropola, obszarze rolniczym o bardzo urodzajnej ziemi w północnej części gór Kaukazu, znanej także z hodowli owiec i wielkich zbiorów zbóż. Pracował jako mechanik w warsztatach maszyn rolniczych. Prawdziwym momentem zmiany w jego życiu były studia prawnicze w Moskwie, które rozpoczął w 19-tym roku życia, zmieniając status prostego rolnika na status studenta Wydziału Prawa Uniwersytetu Moskiewskiego. Obecnie jest jedynym członkiem Politbiura, złożonego z 11 członków, mającym wykształcenie prawnicze. Mając dyplom w ręku Gorbaczew rozpoczął swą karierę w partii jako sekre-

tarz organizacji Komsomolu w Stawropolu. Odtąd dzięki poparciu późniejszego pierwszego sekretarza Partii Andropowa piął się po szczeblach kariery będąc mianowany ministrem rolnictwa. Było to stanowisko bardzo trudne i niebezpieczne ze względu na ciągłe niepewności w zbiorach a tym samym w zaopatrzeniu ludności w żywność.

Istnieje tzw. "Relatorium Syberyjskie", tak nazwane bo jest opracowane przez syberyjski oddział Akademii Nauk a dotyczącym obecnego stanu ekonomii sowieckiej. Krytykuje planowanie centralne oraz ingerencję w gospodarke przez państwo i partię. Mówi o tym, że konflikty społeczne winny być analizowane i brane pod uwagę nawet w systemie socjalistycznym, gdyż mogą stać się motorem nowych energii a ignorowanie ich może spowodować skostnienie systemu. To są główne rozsadki i trzeźwego spojrzenia. Czy nowy lider dołączy się do nich?

MICHAŁ GORBACZEW — nowy szef Rosji.

przechowują kokainę. Dostępu do schronów bronią dziesiątki strażników uzbrojonych po zęby.

Co roku wysyłają oni do Stanów Zjednoczonych kokainę wartości 2 miliardów dolarów. W roku ubiegłym "lordowie" kolumbijscy wysłali na ręce generalnego prokuratora sprawiedliwości niesłychaną propozycję. Zobowiązali się oni spłacić zagraniczne długi Kolumbii w sumie 13 mld. dolarów pod warunkiem, że władze kolumbijskie nie wydadzą ich w ręce specjalnej agencji amerykańskiej walczącej z przemytem narkotyków w Ameryce Łacińskiej. Nie otrzymali jednak odpowiedzi.

Do "lordów" kokainy w Kolumbii, powszechnie znanych, zalicza się głównie: Carlos Lehder, Pablo Escobar, Jorge Ochoa, Herman Botero, Gilberto i Gonzalo Rodriguez. By sobie zyskać poparcie u ludności w kraju, wybudowali oni szereg kolonii mieszkalnych dla najuboższych rodzin. Rząd Kolumbii jest wobec nich bezsilny.

Kto zwalcza przemyt kokainy w Kolumbii, Peru, Boliwii a nawet w Brazylii — to amerykańska organizacja — Drug Enforcement Administration (w skrócie DEA). Ma ona swych agentów rozsiansych po krajach w których przemyt narkotykami odbywa się na wielką skalę. Wystawieni są oni na wielkie niebezpieczeństwo ze strony grupy przemytniczej, która dokonuje sekwestru lub zabija ich bez pardonu. Jest to walka na śmierć i życie. Stąd DEA nie może się pochwalić wielkimi sukcesami.

Ważne Wydarzenia

♦ **Brasilia** — Według ostatniego biuletynu lekarskiego — p. Prezydent Tancredo Neves musiał się poddać drugiej operacji, by usunąć przeszkodę tamującą przewód pokarmowy. Ta druga operacja zmusi p. Prezydenta do pozostania w szpitalu przez 2 tygodnie.

♦ **Waszyngton** — Senat USA zatwierdził projekt Reagana na budowę 21 pocisków MX uważanych za najlepszą obronę przed atakiem nieprzyjacielskim. Pocisk ten uzbrojony jest w 10 członów atomowych mogących osiągnąć 10 odmiennych celów.

♦ **Moskwa** — W kołach dyplomatycznych utrzymuje się mocne przekonanie, że stanowisko Andrieja Gromyki popierającego kandydaturę Michaiła Gorbaczewa miało decydujące znaczenie na wybór nowego szefa Związku Sowieckiego.

♦ **Brasilia** — Smutną spuściznę pozostawił po sobie rząd prezydenta Figueiredo w formie takich skandalów jak: Coroa-Brasel, Haspa, Continental, Delfim, Central-sul, Sunamam, Capemi, Subrasileiro, BNCC, ISA, których defraudacje wyniosły sumę 30 trylionów kruczeirów.

♦ **Warszawa** — Z trzech liderów Solidarności uwięzionych ponownie tj. Bogdana Lisa, Adama Michnika i Władysława Frasyniuka — jedynie Bogdan Lis rozpoczął strajk głodowy na znak protestu przeciw swemu uwięzieniu bez formalnego oskarżenia i bez sądu.

♦ **Brasilia** — Kongres ma zatwierdzić w najbliższych dniach powszechne wybory w municypaliach wszystkich stolic stanów należących dotąd do Zony Bezpieczeństwa Narodowego. Wybory te mają się odbyć 15 listopada br., po odpowiedniej poprawce Konstytucji.

♦ **Brasilia** — Prezydent Tancredo Neves ustanowił 8 komisji ministerialnych których zadaniem będzie opracować reformę podatkową, decentralizację administracyjną i finansową, skończyć z "mordomias" i nadzyciami administratorów instytucji finansowych oraz przygotować tekst nowej Konstytucji.

♦ **Teheran** — Wojna między Iranem i Irakiem, trwająca od 22 września 1980 roku, spowodowała dotąd ponad 700 tysięcy zabitych, milion rannych i zrujnowała życie ekonomiczne tych krajów. Obecnie lotnictwo obu stron bombarduje najwęższe miasta wbrew zaleceniom ONZ.

"LORDOWIE" KOKAINY

W Kolumbii działa liczna grupa milionerów, która zajmuje się przemytem kokainy na wielką skalę. Grupa ta otrzymała przydomek "lordów". Każdy z tej grupy ma do dyspozycji setki milionów dolarów, wspaniałe wille, kilka samochodów najdroższej marki. Równocześnie w skalach gór Andyjskich "lordowie" ci wybudowali ogromne schrony w których

KS. PIOTR ARRIFE, S.J.

SCENERIA BOMBY ATOMOWEJ

8) Ale ich niewiedza nie świadczy o jakiejś złej woli. Przecież oni w ogóle nigdy nawet nie słyszeli o tajemnicach, krzyjących się w ofierze Chrystusa. Nie mogli więc składać Chrystusowi hołdu swojej wiary, ale przynajmniej ofiarowali Mu modlitwę swego milczenia. Na pewno uczyniliby więcej, gdyby byli odpowiednio uświadomieni w sprawach wiary. Wielu bowiem spośród tych, którzy przyszli do naszego zaimprovizowanego szpitala, porzuciło swoją wiarę w Buddę dla wiary w Chrystusa. Ale nie byli oni ani lepsi, ani gorsi od innych. Oni tylko dowiadawali się o Nieznanym na krzyżu i Obecny w tabernakulum.

Po Mszy św. zebrał się wszyscy ojcowie, aby wspólnie omówić jakiś skuteczny sposób leczenia schorzeń u rannych. Wówczas znowu sam Bóg wkroczył w sprawę w prawie cudowny sposób. O godzinie 8-ej rano przyszedł do nas prosty wieśniak, nasz sąsiad i pokazał nam duży worek, który trzymał w rękach. — Chciałabym i ja pomóc tym biednym chorym, powiedział. — Gdzie tylko mogłem, znalazłem jakiegos lekarstwa dla rannych. I tak szukając, znalazłem ten oto worek pełny białego proszku. Zdaje mi się, że to jest jakiś lek. Otworzył worek i rzekł: Niech książd zobaczy. Może się to na coś przyda.

Zawartością tego worka było 15 kg kwasu borsowego. Otóż właśnie ten lek był w sam raz najbardziej potrzebny. Z naszej pościeli i bielizny, jaka tylko była w domu, porobiliśmy bandaże opatrunkowe. Z tym materiałem zabraliśmy się do roboty, która, trzeba jednak przyznać, przyniosła nam duży sukces. Nasze osiągnięcia polegało na tym, że kładliśmy opatrunki wszędzie, gdzie było jakieś zranione miejsce, a następnie zwilżaliśmy je co pewien czas kwasem borsowym. W ten sposób udawało nam się złagodzić nieco ból, a sama rana utrzymywała względnie czysto i w kontakcie z powietrzem. W konsekwencji tego ropa gromadziła się na powierzchni opaski, a przez czterokrotną dziennie zmianę opatrunku utrzymywaliśmy ranę stale w stanie czystym. W czasie przebiegu całego procesu leczenia zauważyliśmy, że po pięciu dniach pojawiły się oznaki zabliznienia i gojenia rany. Wprawdzie był to proces dość długotrwały, ale przynajmniej normalny.

Spomniędy wszystkich naszych podopiecznych nie było ani jednego, któremu na nowo odnawiałyby się rany. Doczekaliśmy się później wyników naukowych badań skutków działania bomby atomowej na ludzki organizm. Wneczas to grupa naukowców A.B.C. (Atomic Bomb Causality Center) — Ośrodek Badawczy Działania Bomby Atomowej) zgłosiła pod nasz adres pewne zastrzeżenia. Wyrażano mianowicie podejrzenie, że bomba mogła także szkodzić wplynąc na proces gojenia się ran. W ten sposób poddawano w wątpliwość wszystkie wyniki naszego leczenia i naszych zabiegów. Ale wykazaliśmy na setkach rannych, których leczylimy, że to podejrzenie nie sprawdza się w tym wypadku. Skłanialiśmy się raczej do przypuszczenia, że wypadki złośliwe wadliwego zabliznienia i innych chorych spowodowane były bezpośrednio nie tyle eksplozją bomby, ile przede wszystkim nieodpowiednią terapią ran. My, którzyśmy byli w Hiroszimie i patrzyli na niektóre oryginalne metody leczenia, mogliśmy bardzo dobrze zdać sobie sprawę z tego, dlaczego stan zaniedbanych pacjentów pogorszał się zamiast ulegać poprawie. Głównym powodem ogólnych komplikacji u chorych był brak lekarzy. Spośród 280 lekarzy w mieście w chwili wybuchu bomby atomowej około 200 lekarzy zmarło zaraz przy eksplozji. Reszta w wieżebie 60 była to lekarze przezwane ranni. Dyrektor Szpitala Czerwonego Krzyża leżał pod ruinami własnego domu. Miał on w sześciu miejscach złamane kości. Nie mógł więc udzielać nikomu żadnej skutecznej pomocy. Ogromna ilość ofiar wybuchu bomby atomowej w Hiroszimie dostała się w ręce całkiem przygodnych ratowników oraz niekwalifikowanych pielęgniarzy czy też znachorów. Bardzo często spotykaliśmy przed jakimś wnpół wzburzonym budynkiem setki rannych, cierpliwie czekających na pomoc.

(c. d. n.)

- ADUBOS LIQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLES
- PULVERIZADORES
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.

Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 264-5133
Caixa Postal, 1.130 — Teleg. "PROAGRO"
80.000 — CURITIBA — PARANÁ

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

MIASTO NA GORĄCYCH ŹRÓDLACH

Włoscy inżynierowie, poszukujący w latach pięćdziesiątych ropy naftowej w pobliżu Ferrary byli z lekka zażenowani, gdy zamiast ropy odkryli źródła gorącej wody. W miarę wzrostu cen surowców energetycznych okazało się jednak, że źródła te można wykorzystywać w praktyczny sposób.

Już wkrótce domy 120.000 mieszkańców średnio-wieliczego miasta będą ogrzewane bezpłatną gorącą wodą. Według planów w połowie roku 1986 pierwszych 7 tysięcy mieszkań otrzyma centralne ogrzewanie, podłączone do gorących źródeł. Ferrara jest jednym z kilku miast włoskich, pod którymi znajdują się źródła gorącej wody. Podobnie położona jest odległa o 80 km Vicenza, która również otrzyma centralne ogrzewanie, wykorzystujące naturalną, gorącą wodę.

Źródła pod Ferrarą stanowią swoiste geologiczne cudo. Położone są zaledwie 1.200 m pod powierzchnią ziemi i w zasadzie temperatura ich wody nie powinna przekraczać 100 ° Celsjusza (temperatury tego rzędu występują na głębokości ok. 3.000 m). Tymczasem woda pod Ferrarą znajduje się w stanie ciągłego wrzenia.

Od strony technicznej nowatorskie rozwiązanie miejskiego systemu ogrzewania jest bardzo proste — na tyle, że konstrukcja została zlecona miejscowym, małym przedsiębiorstwom, co znacznie obniży koszt instalacji. Jedynym problemem jest to, że nigdzie na świecie nie skonstruowano dotychczas podobnego systemu ogrzewania na tak dużą skalę.

Sama zasada działania tego geotermicznego centralnego ogrzewania jest prosta. Woda z gorących źródeł będzie wyprowadzana na powierzchnię rurami. Ponieważ jest to woda o dużym zasoleniu będzie ona sklerowana do wymiennika ciepła, w którym ogrzeje słodką wodę. Woda ta będzie następnie przepompowana rurami długości kilku kilometrów do mieszkań. Jej temperatura obniży się do 75 ° C, co wystarczy do ogrzewania mieszkań.

Inżynierowie uważają, że gorącą wodę będzie można też wykorzystywać zamiast elektryczności do napędzania lodówek oraz w lokalnych suszarniach owoców.

J. Kiczma

WIADOMOŚCI SPORTOWE

◆ **Lista piłkarzy**, którzy powołani zostaną do reprezentacji Brazylii na mecze eliminacyjne z Boliwią i Paragwajem, ogłoszona zostanie 14 kwietnia br. Przed tymi dwoma meczami jedenastka brazylijska rozegra mecze towarzyszące z Kolumbią 24 kwietnia, z Peru 27 kwietnia, z Urugwajem 2 maja oraz z Argentyną 5 maja. Istnieje jeszcze możliwość meczu z Chile w połowie maja br.

◆ **Sprawozdawcy sportowi** uważają, że jedenastka Brazylii powinna zachować następujący skład: Paulo Vitor — bramkarz; Leandro, Oscar, Mozer i Vladimir — obrońcy; Dema, Junior i Zico — pomocnicy; Renato, Careca i Eder. Do nich można doliczyć Casagrande i Edinho.

◆ **Najbliższe Igrzyska Olimpijskie** mają być ujęte w ramy reguł, które pozwolą na starty zawodowców. Chodzi tu przede wszystkim o futbol, tenis i hokej na lodzie. Prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego Antonio Samaranch skłania się do udzielenia zezwolenia dla tych kategorii sportu.

◆ **Dino Zoff**, sławny bramkarz jedenastki włoskiej która poegzał się ze swą pozycją, ma być współpracownikiem technicznym reprezentacji Włoch, odpowiedzialny za przygotowanie bramkarzy. Zoff liczy obecnie 42 lat.

◆ **Anglia jest zainteresowana** zorganizowaniem Igrzysk Olimpijskich w 1992 roku. Dziennik TIMES donosi, że premier rządu pani Thatcher popiera tę ideę i wysłała notę w tym względzie do Komitetu Olimpijskiego W. Brytanii. Dotąd Anglia była już dwukrotnym organizatorem Igrzysk w 1908 i 1948 roku.

◆ **Dziennikarze sportowi** z 29 krajów wybrali trzech sportowców jako najlepszych w Europie. Są nimi: Finka Hamalainen — złota medalistka w biegu narciarskim, piłkarz francuski Platini oraz mistrz świata w pływaniu — Gross z RFN.

◆ **Międzynarodowe zawody balonowe** o Puchar Bennetta odbędą się w przyszłym roku w Szwajcarii. Polacy, którzy w okresie międzywojennym odnosal wielkie triumfy, również wezmą udział w tych zawodach.

◆ **Po meczu piłkarskim** angielskich drużyn Sunderland - Chelsea (2x0) doszło do starć między kibicami obu drużyn. Około 100 fanatycznych kibiców i 9 policjantów odniosło rany, a 90 osób przetrzymała policja w areszcie.

INDICADOR PROFISSIONAL

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INWENTARZ I.T.D.
Praca Pres. Getúlio Vargas, 68 — Tel.: 282-0868
São José dos Pinhais — Paraná

DR EDWARD ZELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. — Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perнета, 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pça Zacarias), Edif. Quinco — Fone: 222-0278 — Curitiba - PR

LUDZKOŚĆ SIĘ STARZEJE

Stosunek procentowy, starszych osób wśród ludności świata ciągle wzrasta. Ze sprawozdania sekretarza generalnego ONZ wynika, że liczba osób w wieku 60 lat i powyżej wzrosnie w 2025 r. z obecnych 400 mln do 1,1 mld. Statystyczna średnia wieku przesunie się z obecnych 23 do 31 lat, co oznacza, że na świecie żyć będzie w 2025 r. tyle samo osób poniżej 31 lat życia, ile powyżej tego wieku. Sekretarz generalny Javier Perez de Cuellar stoi na stanowisku, że wzrost stosunku procentowego starych ludzi postawi przede wszystkim wysokie wymagania planowane w krajach rozwijających się, szczególnie na odcinkach rynku pracy, społecznego zabezpieczenia, medycznej i społecznej opieki.

Podkreślić należy dużą różnicę między liczbą starszych mężczyzn i starszych kobiet. W krajach rozwiniętych przypada obecnie na 100 kobiet w wieku 60 lat i powyżej tylko 65 mężczyzn w analogicznym wieku, natomiast w krajach rozwijających się — 91 mężczyźni.

W grupie osób w wieku 80 lat i powyżej przypada w krajach rozwiniętych na 100 kobiet już tylko 45 mężczyzn, w krajach rozwijających się — 71. Spośród ludności świata powyżej 60 lat 55 procent żyje w krajach rozwijających się. W 2025 r. procent ten zwiększy się do 70, co oznacza, że udział procentowy ludzi powyżej 60 lat w krajach rozwijających się wzrosnie z obecnych 6 do 12 procent, w krajach uprzemysłowionych wynosi on obecnie 16 procent, w 2025 r. szacowany jest na 24 procent.

1 MLN DOL. ZA WSKAZÓWKI O MIEJSCU POBYTU MENGELE

Za umożliwienie schwytania 73-letniego zbrodniarza oświęcimskiego — lekarza bozowego Josefa Mengele wyznaczono w Stanach Zjednoczonych nagrodę w wysokości 1 mln dol., tj. 3,4 mln marek. Amerykańskie centrum Wiesenthala, którego celem jest ściganie hitlerowskich zbrodniarzy zakomunikowało w Nowym Jorku o utworzeniu społecznego funduszu z przeznaczeniem na wytropienie i doprowadzenie przed sąd J. Mengele.

USUWANIE NOWOTWORÓW MOZGU ZA POMOCĄ ULTRADŹWIĘKÓW

W szpitalu w Tel Avivie zastosowano po raz pierwszy nowoczesną aparataturę ultradźwiękową, za pomocą której usunięto bez dokonania trępania ciżki nowotwór na mózgu. Chirurg wprowadził sondę przez małeńki otwór do czaszki pacjenta, wysysając nią uprzednio rozdoblona tkankę nowotworu, uszkodzenia zdrowej tkanki. Zabieg trwał 12 godzin. Po tygodniu pacjent opuścił szpital w dobrym stanie zdrowotnym.

W POLSCE SMUTNO, LECZ...

Natychmiast po przyjeździe do Warszawy o-
garnia ogromna ochota wyjazdu. Stolica Polski
jest smutna. Ciemność zapada o czwartej po po-
łudniu. Ledwie rozjaśniona przez słabe latarnie
uliczne. Witryny sklepów oświetlone żółtawymi
larówkami wyglądają banalnie. W budynkach
nieścisłalnych odrapane klatki schodowe, niedbale
naprawiane windy. Uniwersytety nie otrzymują
najnowszych książek. Polska nie maskuje już
wrojej biedy.

Lecz pod tą szarą, jednolitą skorupą Polska
nie jest bezwładna. Rozczłonkowane, ale gorące
życie istnieje. W mieszkaniach trwają zagorzałe
wyświetlone przez telefon. W kościołach Polacy od-
mawiają życie we wspólnocie; życie radosne, bądź
świąteczne. U "Świętego Stanisława" bardziej, niż
niezależnie indziej. W ogrodzie, na grobie ks.
Popiełuszki goźdźki tworzą barwne plamy. Warta
płonora. Transparenty Solidarności. O każdej
prze pielgrzymki. Plomienie setek świec posta-
nionych po prostu na ziemi — symbolizują cią-
głość życia.

Rozmowy podsycają się obfita informacja.
Dziennie czasopisma ukazują się w sześciuset
tysiącach. Legalna prasa katolicka osiąga ogromne
składy. Łączny nakład tygodników wynosi mi-
lion egzemplarzy. Pomimo cenzury informacja o
olichnościach śmierci ks. Popiełuszki. Święto-
czność zabożstwo wywołalo wrzenie emocji tak
różno kontrastujące z zewnętrznym spokojem.

Spoleczeństwo wyczekuje rezultatów śledztwa.
Najbardziej, że kapitan Piotrowski był wysokim
funkcyjnym. Towarzyszył biskupowi
Dawidkiewskiemu, sekretarzowi Konferencji Episkopatu
Polski, w czasie jego wizyt u internowanego Wa-
łęskiego. Prapał zapamiętało go jako człowieka inteli-
gentnego, wykształconego, mówiącego w kilku je-
zykach obcych. Trzeba tylko dowiedzieć się skąd
doszedł rozkaz egzekucji księdza. Działacze par-
tyj z zupełną szczerością twierdzą, że jest to
kwestia polityczna i dodają jednocześnie, iż nie
wiadzą która linia jest za nią odpowiedzialna.

Partia woli obstarwać przy trwającym, mimo
życistko, dialogu z Kościołem. Lecz Kościół nie
chce ienii swoje oblicze. Dziesiątki księży w swych
żaniach zrezygnowało z metafor obciążając
jądzwiaw odpowiedzialnością "system, który wy-
ręca Boga z serc ludzkich". Prymas, kardynał
Józef Glemp stanął w obliczu buntu księży niezawo-
lonych z jego pojednawczej postawy. W dniu
czystości pogrzebowych silnie poruszony kardynał
popierał swoją pozycję. Oto prognoza pewnie
nieaktualizacji katolickiego: "Od tej chwili Pry-
s będzie bardziej twardym negocjatorem".

Zmienia się także Solidarność. Jej niekwestio-
wany przywódca Lech Wałęsa przeszedł do dzia-
łania. Jego wciąż ponawiane apele o dialog prze-
ją być magicznym zaklęciem, ponieważ w te sa-
mym pomonocznym
skupka Ludusa
Administratorsa
owna i Wilkowskiego
A Jousasa Prekisa
nalnego dziecka
yszkach.

Pomimo licznych przeszkód Solidarność ma
niezależnie, że dialog jest możliwy. Z dwóch powo-
dów. Przede wszystkim, ponieważ generał Jaruzelski
chce pokonać trudności ekonomiczne, a nie
tylko tego dokonac aktualnymi metodami. "A tak-
że, otrzymał
racujac następnego
ersko w decezyj
zkach.

Az do teraz reagował jak komunistą przekonana-
ze Rosjanie są najsilniejsi i nade wszystko
chciał osłabić Układ Warszawski. Być
może odezwie się w nim to co ma polskiego i
orzy jakiś rodzaj "możliwej autonomii".

Podobne uwagi wypowiadają także zwolennicy
generała. "Niestety, ta władza boi się — powie-
dział jeden z dziennikarzy — nie odważa się kon-
sekwentnie realizować swoich reform". Rezultat:
Jaruzelski spotyka się z niechęcią ze strony spolec-
zeństwa i z niepokojem ze strony sojuszników;
partia stwarza mu trudności, Zachód go porzu-
cił".

Tymczasem Polacy nie zwracają uwagi na te
wewnętrzne rozgrywki. Nie ma oznak pogodzenia
się; odmawiają przyjęcia logiki "mniejszego zła",
reprezentowanej przez generała Jaruzelskiego. Cy-
tujac Jana Pawla II ks. Popiełuszko mówił w
swych kazaniach: "Zadnego kompromisu z praw-
dą. Pokonamy zło dobrem". Wraz z meczenska
śmiercią przepowiednia zyskała znaczenie konkre-
tne, prawie fizyczne. A także wielką siłę. Niektórzy
pokładają w niej całą swoją wiarę. Pewien wien-
ny stwierdził: "Śmierć Popiełuszki uczyni ci —
dlaczego nie — nawróci wielkiego grzesznika..."

"Le point" (tłum. A. Kajzer)
("Biuletyn Polski Stron. Ludowego")

Wieści z Polski

SZKŁO WENECKIE
W MUZEUM NARODOWYM

Sławne szkło weneckie już od pierwszych wieków
naszego 1000-letnia wytwarzane było nie w
samej Wenecji, lecz na leżącej w Lagunie Weneckiej
wyspie Murano. Republika Wenecja dekretem
z roku 1291, biorącym pod uwagę ochronę przyro-
dy i zabezpieczenie przeciwpożarowe, przeniosła
wszystkie manufaktury szkła na wyspę Murano.

Przeład arcydzieł szkła weneckiego (wytwa-
rzanego na wyspie Murano, która obecnie jest jed-
ną z dzielnic Wenecji) od XV do XX wieku w Mu-
zeum Narodowym w Warszawie, zorganizowany
został przy współpracy Muzeum Miejskiego Wenecji,
Muzeum Szklarstwa w Murano, Włoskiego
Instytutu Kultury i Muzeum Narodowego w War-
szawie.

Pokaz warszawski stanowi prawie całą historię
szkła weneckiego począwszy od XV w. Dwa piękne
eksponaty z tego właśnie wieku to duży puchar
z dekoracją kwiatową wykonaną czerwonym i bia-
łym lakierem w złotych rombów i dzbanek z bez-
barwnego szkła z dekoracjami o charakterze kwia-
towym, wykonanymi polichromicznymi lakierami.
Obok kryształów dekorowanych lakierem polich-
romicznym, z warsztatów na Murano w XV w.
wychodziły liczne kielichy i puchary ze szkła malowa-
nego, o kolorze błękitnym, czerwonym, zielonym,
często w kształcie ówczesnych pojemników
metalowych, wzbogacone geometrycznymi lub reli-
gijnymi dekoracjami wykonanymi lakierami. Są
to lata, w których Murano zdobywa rangę niezaprze-
czalnego władcy szkła artystycznego na ryn-
kach europejskich.

Wiek XVI znamionuje produkcja szklana, o
formach prostych i przejrzystych, typowych zreszta
dla całej twórczości artystycznej okresu renesansu.
W tym czasie rozpowszechniła się dekoracja o
charakterze roślinnym, lekko ryta na cienkich
ściankach dmuchanego szkła, także z XVI wieku
pochodzi pomysł szkła "lodowego" zwanego tak
od przeźroczystej ale pomarszczonej powierzchni
przypominającej prawdziwy lód.

W wieku XVII pojawił się szereg przedmiotów
o różnorodnych kształtach, jak np. dzbanuski o
korpusie w kształcie muszli, małe konewki z apli-

kacjami o kształcie lwiej maski itp. Wynaleziono
również wtedy masę szklaną o złotej barwie wy-
korzystywaną zarówno wówczas jak i dzisiaj.

Sławni już na całym świecie szklarze z Mu-
rano w XVIII wieku powołując się na tradycję, z
fantazją tworzą szkło filigranowe o bardzo skom-
plikowanych spłotach, oraz o rozmaitych kształ-
tach przedmioty z masy szklanej. Początek XIX
wieku to okres okupowania Wenecji przez wojska
Napoleona, a po Kongresie Wiedeńskim panowa-
nie w mieście aż do roku 1866 Austriaków. Lata
te przyniosły zastoje w aktywnym dotąd rozwoju sz-
tkła weneckiego. Dopiero w drugiej połowie
XIX wieku pojawiły się oznaki ponownego rozkwit-
u. Zostały wznowione badania nad różnorodnymi
strukturami szkła i zaczęły znowu powstawać e-
fektowne i zachwycające swoją delikatną urodą
szkła weneckie.

Dzisiaj rzemieślnicy artystyczni z Murano rów-
nie często sięgają do skarbnicy wzorów z wieków
ubiegłych jak i projektują nowe szkła z myślą o
współczesnych wnętrzach i współczesnej architek-
turze.

Jarosław Kossakowski

POWTÓRNY ATAK ZIMY

W drugiej dekadzie lutego nastąpił powtórny
atak tegorocznej zimy. Nowa fala mrozów objęła
cały kraj, a biegunami zimna były Jablonka O-
rawska (-33 st. C), miejscowości w Przemyskiem
oraz Zamość i Suwałki (-28 st. C). W Warszawie
przez szereg dni z rzędu temperatura oscylowała
w granicach -25 st. C. Mrozy spowodowały zakłó-
cenia w komunikacji — opóźnienia, a następnie
odwołanie pociągów dalekobieżnych. Na skutek
pęknięcia szyn wykołowało się 8 wagonów pociągu
relacji Gdynia — Warszawa, ale na szczęście ofiar
w ludziach nie było. Odwołano setki kursów
Państwowej Komunikacji Samochodowej. Na
Wiśle i innych rzekach, a także w portach Trój-
miasta, skutych okowami lodu, z najwyższym tru-
dem pracowały lodolamacze. W portach przerwa-
no rozładunek niektórych statków, ale kontynu-
owano załadunek węgla. Ograniczono dostawy gazu
dla przemysłu. Elektrycznie mając dostateczny
zapas węgla pracowały znowu na najwyższych o-
brotach i energii elektrycznej nie zabrakło.

W SKRÓCIE

— 4 marca br. rząd PRL wprowadził po 13
miesiącach nowe podwyżki cen artykułów spoży-
wczych. Cenę chleba podniesiono o 30 procent, ryżu
o 50 procent oraz nabiału. Od 1 kwietnia wzros-
ną opłaty za zużycie prądu, gazu i ceny węgla.
Od czerwca zmianie ulegną ceny mięsa i pozosta-
łych artykułów spożywczych.

— Sytuację demograficzną Polski charaktery-
zuje wysoki przyrost ludności i dalsze ogranicze-
nie migracji na terenie kraju i zagranicy.

Współczynnik urodzeń w Polsce sięga 20 pro-
mili i jest jednym z najwyższych w Europie. Ra-
zem, dzieci i młodzież (poniżej 20 lat) stanowią
prawie 32 procent ludności, co w skali europej-
skiej charakteryzuje Polskę jako kraj demografi-
cznie młody.

Polska szybciej niż to przewidywali demogra-
fowie przekroczy liczbę 40 milionów mieszkańców.

ALKOHOLIZM W POLSCE

W pierwszej połowie lat
tych przeciętne roczne
życie napojów alkoholo-
(w przeliczeniu na czyn-
100 procentowy alkohol)
nosiło 3,1 l na statystyczne-
Polaka, w drugiej połowie
3,8 litra.

W 1970 roku spożycie wzro-
do ponad 6 litrów, a w
7 roku do 8,3 litrów na
tystyczne garldo. W latach
1 — 1983 rejestrowane spo-
spadło do 6,4 litra na
tek trzykrotnej podwyżki

Od tego czasu niestan-
spżycie alkoholu z niele-
nej produkcji, który w r.
3 szacunkowo stanowi 30
proc. spożycia rejestrowa-
o. W tej sytuacji w 1984 r.
statystycznego obywatela
wpadało ok. 10 litrów spi-
na rok.

Joalheria a Pérola e Ótica Moderna
JÓIAS
RELÓGIOS
ÓTICA
CRISTAIS
PORCELANAS
ARTIGOS PARA PRESENTES
NACIONAIS E ESTRANGEIROS
A VISTA OU A CRÉDITO
DESCONTOS ESPECIAIS
Rua Presidente Faria, 282 —
R. Mal. Floriano Peixoto, 12 — Fone: (041) 223-4975
CURITIBA — PARANA

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS
AUTO VIDROS
S. CRISTÓVÃO
TEM DE TUDO PARA O SEU CARRO
VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS
MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 - Fone: 222-6565 (PBX)
FILIAL 1: R. Cons. Laurindo, 961 - Fone: 224-5374
FILIAL 3: BR 116 Km 105 - Fone: 246-2462

POLONIA ZAGRANICZNA

RFN:

RADA NARODOWA
PRZEDSTAWICIELSTWA
SKIE ORGANIZACJE
EMIGRACJI

ARGENTYNA:

POLONIA ARGENTYNSKA ZAKLADA MUZEUM

Projekt stworzenia POLSKIEGO MUZEUM w Argentynie zrodził się z oceny naszego środowiska i potrzeby zabezpieczenia kontynuacji tak szeroko rozwiniętej działalności wszystkich 30-kilku organizacji polskich w Argentynie, jak również zorganizowanie trwałego ośrodka kultury polskiej, a także jako jednego punktu promieniowania polskiej kultury na terenie Ameryki Południowej oraz pomnika łączności tyśiącletniej kultury polskiej z Zachodem.

Dlaczego powtarzam tyle razy to słowo "kultura"? Albo- śmiętniej kultury polskiej i jego przy- wietm tylko wartość kultury narodu decyduje o jego przy- szłości.

W pierwszym dziale, oprócz historii, zawarte będą rów- nież: bogactwa naturalne, architektura, literatura, nauka, ma- niarstwo, sztuka, muzyka itp. Natomiast w drugim dziale win- nież znaleźć miejsca: najwybitniejsi naukowcy i postacie histo- ryczne jak Kopernik, Curie-Skłodowska, Chopin, Paderewski, nasz Papież oraz cały szereg sławnych Polaków we wszyst- kich dziedzinach nauki i sztuki. W trzecim "Polacy w II woj- nie światowej" zobaczymy wszystkie działania i walki Polak- ów w Europie i Afryce ze szczególnym uwypukleniem: Mon- te Cassina, Powstania Warszawskiego i Katynia. Wszystkie te działy będą opracowane w 2 językach — hiszpańskim i pol- skim, w ten sposób całe muzeum będzie służyło jednocześnie dla informowania cudzoziemców oraz dla stałej propagandy polskości w środowisku argentyńskim.

W. BRYTANIA:

OBRADY KOŁA BYŁYCH ŻOŁNIERZY 2 KORPUSU

W Trowbridge odbyło się walne zebranie Koła Byłych Żołnierzy 2 Korpusu. Prezes Koła, Zygmunt Tarmas przywitał prezesa Koła SPK w Trowbridge — Jana Kalkickiego, gości i członków Koła. Po minutowej ciszy dla oddania hołdu pole- ciałom i smarłym dowódcom i żołnierzom, poprosił p. Kalcic- kiego o wreczenie Złotej Odznaki Zasługi koledecz O. Lutyń- skiemu.

Po przyjęciu porządku obrad prezes Koła podziękował Zarządowi za trud i pracę, włożoną w ciągu roku a szczególnie podziękował kol. L. Dabowskiej za piękne wykonanie pro- gramu na wieczorek koleżeński w ramach obchodu 40-lecia bitwy pod Monte Cassino.

Po sprawozdaniach członków Zarządu, przystąpiono do wyborów. Po raz drugi prezesem został Z. Tarmas. Poza tym do Zarządu wybrani zostali: O. Lutyński, N. Dąbrowski, S. Łobodzinski, Z. Furmanowski, S. Pasiak i Z. Soerakowski. W Komisji rewizyjnej: M. Derkacz, A. Młuk i H. Dyrna. W dyskusji omawiano sprawę opieki nad starszymi i chorymi członkami Koła. Na prośbę ks. prob. J. Czarneckiego zło- żono wspólnie z Kołem SPK wniosek na grobach byłych żoł- nierzy.

DZIAŁ POETYCKI

Kazimierz Wivatowski

Każdy

Każdy miał jakiś raj, który utracił.
Grzech pierworodny, jaki sam popełnił.
Swójch Kainów i Abów za braci.
Swoje pokuty. I w swojej pustelni.

Każdy znał morza, co miały się rozleść.
I chleby, które cudem chciał pomnożyć.
I swych potopów własnych poznał groze.
I błędzenia wśród pustyni bezdroży.

Siedmiu lat chudych, swoich, poznał kleszcze.
Siedmiu plag znośił siedmiokrotne cigi.
I tajemnice tajemnych obwieszeń,
zamkniętych w księgach, a starszych niż księgi.

Każdy miał cele, do których nie dotarł.
Drogi, co w kłęb się nierozoznał spłotył.
Ikara wieje w ikarowych lotach.
Komet pogroza rozwinęzione miotył.

Poznał i urok i gorczyce złudzeń.
Znał lata wytrwań. I bezsilne szlaki
Każdy. I każdy! Bo my — tylko ludzkie.
A taki świat jest. I los ludzki taki.

JOZEF DZIERZKOWSKI Arcydzieło organisty

POWIEŚĆ

15) Aż wreszcie organista nie mógł wytrzymać i rzekł raz, wsadzając czapkę na głowę:
— Trzeba się poradzić pana Brzozy...

VII

Pan Brzoza wysłuchał przyjaciela.

— Co ja mam robić?... Chłopiec chce zostać uczniem!

— Nie trzeba mu przeszkadzać!

— Juści, jabym mu nie przeszkadzał... ale...

— Jak chce koniecznie, to i zostanie... On na to wygląda, że co postanowi to i uczyni...

— Ale!... bo widzicie... te szkoły...

Organista szczerze się wytłumaczył ze swych dobrych chęci i jako już myślał i przemysliwał, jak by tu zebrać potrzebne na to pieniądze.

— Toćbym ja ostatnią kapotę zastawił, aby chłopcu dogodził!

— Bóg ci to nagrodzi!... Zobacysz mospanie, że się z tego chłopca doczekasz pociechy.

— Ale, bo widzicie, panie Jacku, u mnie chuda fara!

— Owóż powiem ci bracie, że na jednym wózku jedziem obaj. Trzeba ci wiedzieć, że ja mospanie mego Marianka, choć mi będzie tęskno za nim, za- myślał oddać do szkoły powiatowej. Widzisz Sta- chu, takie idą czasy, że już tylko rozum będzie po- placiał. Dziś człek, choć ma jaki kawałek ziemi, to jak nie ma rozumu, to mu ten kawał ziemi zabiorą.

Ja także grosza schowanego nie mam, choć może więcej od ciebie poczciwy Stachu posiadam. Moja pasieczka... ot i moje wszystko!... ale przedawszay kilka pni... to się chłopca jakoś wyprawi.

— Ale mój Kazio!...

— Nie łapmy ryby przed niewodem; nie gryź- my się mospanie przed czasem. Jeszcze parę lat potrwa, nim wypadnie posłać chłopców do szkoły powiatowej. Może Bóg da przecie co wymyślić. I z księdzem proboszczem trzeba będzie pogadać, bo im więcej głów, tym więcej dobrej rady. A w osta- tcznym razie obu chłopców można będzie razem wyprawić, to będzie taniej kosztowało. Więc się tylko nie turbuj Stachu i bądź dobrej myśli.

Uściskali się starzy przyjaciele i organście by- ło lżej na sercu; to też nie mógł wytrzymać i kiedy wrócił do domu, i zastał Kazia cicho i smutnie sie- dzącego z książką w kąciku, zawołał do niego:

— Nie frasuj się chłopczel!... jakoś to będzie! zostaniesz uczniem, kiedy nim chcesz być.

— I będę umiał po łacinie?...

— A będziesz umiał!...

— I pójdę do szkół?...

— A pójdziesz!... da Bóg doczekać!...

Zamiast odpowiedzi skoczył Kazio do organisty i uwiesił mu się na szyi. Organista był szczęśliwy, a wieczorem, gdy sam z żoną rozmawiał, rzekł do niej:

— Dziwny chłopiec!... inne dzieci boją się szkoły i nauki, jakby diabła, a ten przeciwnie lgnie do nauki, jak mucha do miodu. (c. d. n.)

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade
Artigos Escolares
Material de Escritório

MATRIZ: Rua São Francisco, 237
Telefone: 222-8632 (PaBx)
FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600
Telefone: 222-1229

80.000 CURITIBA

PARANA

Ouçã autênticas MÚSICAS Polonesas

DOIS PROGRAMAS POLONESES
ENCONTRO COM A COLÔNIA POLONESA

1.º RADIO NOVA DE SÃO JOSÉ DOS PINHAIS
Todos os domingos das 12:00 às 13:00 horas

2.º RADIO AURIVERDE DE PITANGA - PARANÁ
Todos os domingos das 8:00 às 8:30 horas

Produção e apresentação de
GETULIO THADEO OSTROWSKI

FRANCIA:

SPOTK W VILLEURBANNE

W centrum Villeurbanne była się impreza zorganizowana przez działającą w tym mieście Henryka Słowackiego 400 przedstawi- wej Polonii zespółu piosenki "ry" z St. Euzé- krótko-metrowy i podać

KARTOR

SPOTK W VILLEURBANNE

Parę dużych pleczarki trochę m Duże i ro- ca pokry- lanki poz- Wyrażon- odcedzi- ryzszenie podma- pku solą i obic. Tym Słowacki- zapeczka- dym poloz- che dużej- zstawać na sto- rzy i podać

Q1
H: esteve leis so vadas.
Q: ao abc cisões. por su escolhi sa épria pri cartad cutivel xos de mudar nismo no cel apena: mana impes- tém d seres l logia Palavr concei mais c lizado desse proxin Serão
O
Te sentiri uma n sabe-s há pro flicado
Ni blia: "isso d ção g uma f que de a Bib em Ex que as onde c pena c Se apu scria c escriu portar justifi. Além consid lhe fa mória. mãe, s
O ro lug das es
CAMP
70
A com f Esse c Frater brasli por di para i dores, d
Ei enqua 60% d ra cor brasi nimo, maner 2 mill leite e hora i um a provi
O te de do mu de ma a Igre a fom

RADA NARODOWA PRZEDSTAWIENSKIE ORGANIZACJE EMIGRACYJNE Kontynuując działalność... W centrum Villeurbanne...

WYJĄTKI Z PAMIĘTNIKA

PO POWROCIE Z POLSKI

Pod koniec następnego roku powróciliśmy do Kurytby, brew woli żony, która bardzo polubiła spokojne i ciepłe miasto - opuszczone 13 lat temu a trzy lata później syn ukoił... M. Kolbe, Polak...

Być może już pod wasem należało mu się szukać pracy. Wstąpił do Banku ale nie zagrał. Miał jako koleżę w orkiestrze fonicznej trompeciście porucznika Antonio Guimaraes, dyrytorka orkiestry wojskowej i ten namawiał go żeby wstąpił jamuzyczny do pułku piechoty. Syn wymawiał się i nawet śmiał z propozycji. - Będąc zwolniony ze służby wojskowej w miarę poborowych miałbym teraz iść do wojska na ochotniczo? Zresztą mam wrazenie, że nie przyzwyczyłbym się do cypliny, lubię wolność - tłumaczył.

- Jak nie to nie, ale mógłbyś choć zobaczyć jak wyglądała ta organizacja - proponuje Guimaraes. Syn zwiedził koszary z ciekawości i zastanowił się: żółd zi, przywileje... Zdał egzamin na kaprala-muzyka i wiał mundur. Kapral w wojsku brazylijskim pobiera kilka razy cej od nauczycielki szkoły podstawowej. Absurd.

Przez sześć lat, w eleganckim uniformie, błyszczących butach, w drodze do koszar i z powrotem paradował w ładnym pochodzie, zamienianym co roku na nowego (zawdzięczał troskliwemu ojcu, który, pamiętając swoje chłopięce biedota - także wszystko ułatwiał). Elegancki kapral Krul grał na flei i uprawiał sport - futbol i koszykówkę, bez troski życie, zachciało się mu żeniactwa, chociaż na to miał dużo lat i sędziwego.

W czasie dwóch lat przeżytych w tym mieście jego see w orkiestrze symfonicznej pozostało wolne. Przyjeź-nieraz do Kurytby żeby zasilić orkiestrę kiedy koncerty wielkiego znaczenia. Muszę się pochwalić jako ojciec, że Pedro był i jest powszechnie lubiany. Dowody tego są e, szczególnie pod koniec roku, kiedy pod jego adresem hodzą liczne kartki świąteczne od byłych uczniów, obec-i przyjaciół. Jest on wzorowym synem, naszą dumą.

KUCHNIA POLSKA

KARTOFLE NADZIEWANE

Parę dużych ziemniaków; pieczarki; trochę masła. Duże i równe ziemniaki obrać z lupin, śląc z jednego (ca pokrywką, a środki wydrążyć odpowiednią łyżką i anki pozostawić na grubość jednego cala). Wydrążone kawałki ziemniaków ugotować w słonej wo-... odcedzić, utuc, a następnie wymieszać z pokrajany-rzyszenie... podsmażonymi na maśle pieczarkami. Doprawić do-ku solą i pieprzem, dodać pietruszki i koperku, masę Henryka... Kartofole ułożyć w ogniotrwałej foremce, na-... dym położyć po kawałku masła. Piec około 20 minut lub... dłużej zależy od wielkości ziemniaków. Gorące po-... na stół, można przygotować do polewania sos grzy-... i podać z sosjercie.

W KÓŁKU RODZINNYM

Pożyczenie pieniędzy a miłość chrześcijańska (III)

Pożyczenie dla zysku

Czy w każdym wypadku oczekiwanie korzyści z pożyczki świadczy o braku miłości? Niekoniecznie. Warto zaznaczyć, że podczas gdy Żydzi nie mieli ciągnąć zysków ze swoich rodaków, inaczej miała się rzecz z cudzoziemcami. "Od obcego możesz się domagać (...) odsetek", orzekło prawo. (5 Mojz. 23:21, BT). Skąd ta różnica? Otóż cudzoziemiec w Izraelu najczęściej był człowiekiem interesu i jeśli zaciągał pożyczkę, z reguły miał na oku osiągnięcie korzyści. A w takim razie zupełnie słusznie ktoś pożyczający mu pieniądze powinien mieć udział w zyskach i mógł starać się o to, żądając odsetek.

Jeżus nie miał nie przeciwko zasadzie pożyczania pieniędzy na procent. Wskazał na to w jednej ze swoich przepowiedzi. Nadmieniał w niej o człowieku szlachetnego rodu, który na pewien czas wyjechał i zostawił pieniądze swoim niewolnikom. Po powrocie zaważwał ich, aby dokonali rozliczenia; w większej części niewolnicy zainwestowali gdzieś te pieniądze i uzyskali spore dochody. Zostali za to pochwaleni. Natomiast jeden z niewolników nigdzie otrzymanej kwoty nie zainwestował; dlatego też nie mógł wykazać się zyskiem. Nie złożył jej nawet w banku - co w gruncie rzeczy też równałoby się puszczeniu jej w obieg i nie uzyskał żadnych odsetek. Niewolnika tego pan surowo zgnął. (Łk. 19:11-24).

A jak przedstawia się ta sprawa obecnie? Dwie chrześcijańskie banki zawarły następujące porozumienie: jedna codziennie pożyczka drugiej sumę równą w przeliczeniu 20 dolarom amerykańskim. Ta druga kupuje za otrzymane pieniądze żywność i później sprzedaje ją na targowisku. Do końca dnia inkasuje za nią około 25 dolarów, z których 21 oddaje pożyczającej, a 4 zatrzymuje dla siebie. W tamtym kraju równowartość 4 dolarów nie jest rzadko spotykanym zarobkiem dziennym.

W innej stronie świata, pewien chrześcijanin prowadził z rodziną samodzielną warsztat. Widział jednak, że nie może do-trzymać kroku ogólnemu postępowi technicznemu i wkrótce będzie musiał swój interes zamknąć. Tymczasem nadarzyła się okazja rozbudowania zakładu w nieco innym kierunku. Jedyną przeszkodą był dla niego brak większej gotówki. Zaciągnął więc pożyczkę u drugiego chrześcijanina i obiecał płacić od niej co miesiąc pewną kwotę tytułem udziału w zyskach.

Czy takie umowy nie są sprzeczne z duchem prawa Bożego, które żądało od Izraelitów, aby nie bogacili się jedni kosztem drugich? Bynajmniej! Jeżeli ktoś nie będący w nagłej potrzebie chce zaciągnąć pożyczkę, być może dla osiągnięcia w ten sposób zysku, to nie ma powodów, żeby mu udzielać bezprocentowego kredytu. A jak wysokie mogą być odsetki? Za-ależy to między innymi od rodzaju pożyczki, od tego, na co mo-że się zgodzić obie strony, oraz od przepisów w danym kraju. W pierwszym z opisanych wypadków płacono pięć procent dziennie, co mogłoby się wydać dość wysoką stopą. Ale prze-cież pożyczająca osiągała zysk 25-procentowy i bez żalu dze-la-ła się nim z właścicielką kapitału.

Oczywiście jeśli później powstają kłopoty, narzekania dłużnika na zbyt wysokie odsetki nie wydają się rozsądne, skoro na początku z własnej dobrej woli zgodził się na takie warunki. Tym bardziej jednak mądrze jest sporządzić na piśmie umowę określającą te warunki, aby uniknąć ewentualnych nieporozumień.

(c. d. n.) S. K.

MYŚLI WYBRANE

Pochwały lokuje się jak pieniądze, aby zostały nam od-dane z procentem.

Jules Renard

Nic bardziej nie przypomina cynizmu niż jasność wi-dzenia.

François Mauriac

Dzieła poetyckie są nieraz akumulatorami jakiejś ener-gii, której użytek jest jeszcze nie znany.

Irzykowski

(c. d. n.)

Uśmiechnij się...

- Co widzę? Znowu nowy kapelus. Skąd go masz? - Kupiłam sobie. - Tak, a skąd wzięłaś pieniądze? - Znalazłam. - A gdzie znalazła? - W twoim portfelu... - Jak twój mąż cię traktuje? - Jest uroczy. Daje mi wszystko, czego zażadam. - Jest ci dając wszystko, czego żądasz, to znaczy, że masz za małe wymagania. - Wszyscy, którzy chcą pójść do nieba, niech wstaną - zawołał pastor w czasie kazania. Wszyscy podnieśli się z wyjątkiem jednego staruszka. - A ty nie wybierasz się do nieba? - zapytał go pastor. - Ja nigdzie iść nie chcę. Mnie tu dobrze.

Wrzód żołądka...

Druga połowa dwudziestego wieku, w której żyjemy, ma różne sobie tylko właściwe cechy. Ma również i swoje choroby. Nie są to choroby nowe, lecz albo dopiero teraz rozpoznane, albo takie, które zawsze istniały w niewielkiej ilości wypadków, a dziś rozprzestrzeniły się, zajmując miejsce dawnych plag, takich jak ospa, cholera czy Heine Medina, które w różnych ok-krasach trapiły ludzkość.

Do takich chorób naszych czasów należą choroby serca, rak oraz mniej groźny, ale także dokuczliwy wrzód żo-łądka.

Lekarze są dziś przekonani, że wrzód żołądka powodowa-ny jest przede wszystkim przemęczeniem, i to dłu-gotrwałym oraz nieracjonal-ny odżywianiem się. Ner-wo? Oczywiście. Ale właśnie nerwy cierpią najbardziej od nieracjonalnego trybu życia.

Kto z czytelnym sumieniem może dziś powiedzieć, że nie spieszy się, nie je zbyt szybko, nie poryka potraw na pół przetrzytych, że odpooczywa po jedzeniu, prowadzi regularny tryb życia itd.? Nie wiem. Nie znam takich osób. A przede wszystkim nie znam takich kobiet.

Przejętnie każda z nas, szczególnie w miastach, poryka późniejszą kawę, herbatę czy mleko oraz kawałek chleba na śniadanie, a pierwszy obfity posiłek zjada gdzieś między godziną czwartą a szóstą wieczorem. Między ty-mi dwoma posiłkami żyje się sandwiczem z "cynam" i znowu jakąś tam kawę, herbatę, albo ciasto.

Dawniej uważano, że wrzód żołądka spowodowany jest zbyt wydatnym wydziela-niem kwasu żołądkowego. Dziś wiadomo, że to nie jest jedyną przyczyną. Jest to ra-czej schorzenie w nie zabu-rzeń nerwowych i hormonal-nych i przemęczenia całego organizmu.

Mięśnie żołądka pod wpły-wem nagłego zdemenerowania kurczą się bolesnie, wydzi-la-nie soków wstrzymuje się. Trawienie na tym cierpi. A więc nieregularne i nieracio-na-lne odżywianie się, przemę-czenie, częste stany zdemenerowania, wszystko to najpro-stszą drogą prowadzi do wrzodu żołądka.

Nie możemy jednakże unikać w warunkach drugiej po-łowy dwudziestego wieku ani pośpiechu, ani zmęczenia, ani zdemenerowania. W ka-ż-dym razie niezapelnienie. Po-możemy sobie jednakże choć-by trochę. A więc próbujemy ja-dać regularnie i zabierac do pracy porządne drugie biszkoptów i kiedy czujemy, że żołądek jest pusty, skon-sumować biszkopt, tak by so-ki trawienie miały się czym bawić zamiast trawić ścianki naszego żołądka.

Nie palmy na czczo, nie pijmy alkoholu przed jedze-niem, nie pijmy napojów ani zbyt zimnych, ani zbyt gora-czych, żujmy porządnie i po-wstrzymujmy się od jedzenia, kiedy jesteśmy naprawdę zde-nerwowani. Nie jedzmy zbyt wiele potraw kwaśnych i pie-przonych.

Lecz przede wszystkim pa-miętajmy o jednym. Najwie-kszym wrogiem żołądka jest przemęczenie.

Q1

Há este leve sol vadas.

Qu ao abo cisões. por su escolhi sa épo ria pri cartai: cutiveli xos de mudan nismo, no cer apenas mana impess têm de seres l logia l Palavr concei mais c lizado desse próximo Serão

O

Te sentire uma r sabe-s há pro ficado' Nã bla: " isso di ção pr uma p que de a Bibl em Ex que as onde c pena c Se ape seria C escritu portan justifi Além c consid lhe fal mória, mãe, s Co ro lug; das es

CAMP

70

A com fr Esse é Frater brasile por di para r dores gos, de

Er enqua 60% d ra con brasile nimo, manen 2 milk leite e hora n um ar provoc

O te de mu de ma a Igre, a fomi

A Nova República desolada

Trajetada comitiva presidencial demarcado, cerimonial definido, horário cronometrado, delegações estrangeiras, convidados especiais, povo aos milhares, discurso de posse retocado... tudo isso ficou frustrado pela súbita cirurgia à qual o Presidente Tancredo Neves teve que se submeter a poucas horas da Tomada de Posse. Difícil foi acreditar no que se ouvia pela emissoras de rádio e de televisão na manhã do dia 15 de março, dia marcado para a posse, pois notícias desse tipo comportam certa reserva de credibilidade.

Conforme os boletins médicos do Hospital da Base de Brasília, Tancredo Neves teve que ser operado de Diverticulite de Meckel. O divertículo é um pequeno apêndice ligado ao intestino, decorrente de uma má formação congênita, presente em mais ou menos dois por cento da população. Quando ocorre infecção, só a cirurgia resolve o problema. A diverticulite é muito semelhante à apendicite. A cirurgia leva em média duas horas.

POSSE DE SARNEY

Constatado o impedimento de Tancredo para tomar posse, imediatamente se reuniram os comandos do Planalto para definir o cerimonial de posse da Presidência da Nova República. Constitucionalmente, quem deveria tomar posse era o vice-presidente eleito José Sarney. E assim foi feito. Com cerimonial simplificado, Sarney tomou posse como Presidente interino da República, até a convalidação de Tancredo. Igualmente, tomaram posse todos os Ministros e assessores do Novo Governo.

No Sábado de Aleluia, dia 6 de abril, no Parque Polonês — Bosque João Paulo II haverá a tradicional bênção dos alimentos às 16 horas.

Em polonês "SWIECONKA", a cerimônia quer significar a alegria pela bondade de Deus, que nos dá os alimentos. Agradecidos levamos as cestas a benzer, como sinal de vida nova, oferecendo a Deus as primícias de tudo. Sinal da presença de Deus em todos os momentos da nossa vida, a bênção dos alimentos nos prepara para a alegria da Ressurreição. Depois de quarenta dias de jejum e mortificação, colocamos na mesa o que temos de melhor, para que a nossa alegria seja plena. Prolongamos a alegria de Páscoa até o domingo seguinte, consumindo diariamente daqueles alimentos abençoados no Sábado de Aleluia.

Num palco especialmente preparado, na praça central do Parque colocaremos a cruz ornada de flores, numa clara alusão à vitória de Cristo sobre a morte, mostrando que da cruz vêm os frutos da Redenção. Ao seu pé serão depositadas as cestas com alimentos, trazidas pelas famílias, e também as que poderão ser adquiridas lá, preparadas pelas voluntárias da Missão Católica Polonesa.

Tradicionalmente as cestas contêm um carneirinho de manteiga, símbolo do "Cordeiro de Deus", imolado para tirar o pecado do mundo. Indispensáveis são os ovos pintados — pisanki i kraszanki. Fazem parte da cesta a broa, presunto, lingüiça, manteiga, carne, os bolos típicos do tempo da Páscoa "babkas", creme de raiz forte, sal, pimenta. Tudo envolto em toalhas multicores, obra artesanal das donas de casa.

Após uma paraliturgia abrilhantada pelo coral polonês João Paulo II, o padre vai abençoar os alimentos.

A posse de Sarney — Tancredo representa um grande progresso na democratização do Brasil, que passou vinte anos governado por militares. A democracia era a meta do ex-presidente Figueiredo que se celebrou pela afirmação: "Farei des- A democracia era a meta do ex-presidente Figueiredo que se celebrou pela afirmação: "Farei des- A democracia era a meta do ex-presidente Figueiredo que se celebrou pela afirmação: "Farei des-

A DOENÇA DE TANCREDO

Na verdade, quatro dias antes da cirurgia, Tancredo já apresentava os sintomas de sua moléstia. Seu clínico Renault Mattos Ribeiro havia providenciado em sigilo qualquer emergência que fosse necessária. Tancredo sabia que a cirurgia seria inevitável; contudo, sua intenção era a de ser submetido a uma perfeita normalidade segundo os boletins médicos. Agora, 130 milhões de brasileiros torcem pelo pronto restabelecimento de Tancredo Neves. Apesar de seus 75 anos de idade, Tancredo tem tudo para recuperar sua saúde e ser um monumental presidente do Brasil.

Depois da primeira cirurgia, Tancredo apresentava um bom quadro clínico. Havia esperanças que em dez dias ele fosse ao Palácio do Planalto. Porém, dia 20 de março, Tancredo teve que se submeter a uma nova intervenção cirúrgica que ocorreu na mais perfeita normalidade segundo os boletins médicos. Agora, 130 milhões de brasileiros torcem pelo pronto restabelecimento de Tancredo Neves. Apesar de seus 75 anos de idade, Tancredo tem tudo para recuperar sua saúde e ser um monumental presidente do Brasil.

Sábado de Aleluia - Bênção de Alimentos no Parque Polonês - Bosque João Paulo II

Os Poloneses em particular e os povos eslavos em geral, celebram a Páscoa com uma alegria indescritível. No dia da Ressurreição não se cumprimentam como de costume, mas usam uma saudação própria: "Cristo ressuscitou" e a resposta é "ressuscitou verdadeiramente". Se abraçam e beijam com uma alegria e júbilo.

Os descendentes dos imigrantes eslavos trouxeram estas tradições para o Paraná, e aqui, de todos os estados brasileiros, a Páscoa é mais presente.

Nestes anos em que a bênção dos alimentos começou a se realizar no Bosque do Papa, várias famílias não polonesas começaram a trazer os seus alimentos para serem abençoados. O costume já é tradição em Curitiba.

É muito bom que os costumes eslavos transcendam a memória histórica dos Poloneses e sirvam à compreensão da permanente Ressurreição da Vida. Cristo ilumina os caminhos dos homens com a radiosa luz da Ressurreição.

Neste ano vamos nos lembrar na paraliturgia do Sábado Santo da juventude, cujo ano internacional celebramos. Cristo ressuscitado renova todas as coisas, tornando as sempre jovens.

O homem que participa do mistério da Ressurreição, nunca envelhece.

Estará também aberta uma exposição fotográfica sobre os costumes poloneses da Páscoa, e outra sobre as atividades no Parque nos últimos anos.

Não perca esta ocasião e traga a sua cestinha de alimentos para ser abençoada, dia 6 de abril às 16 horas.

A Cristo por Ma

Um autor português chamado Antero de gouveia escreveu um livro intitulado "Leonardo era um grande artista, ganhador internacional e um dia ele quis apresentar-se. Ofereceu-lhe um presente realizado por sua geniais. E ela lhe pediu que lhe fizesse um crucificado, pensando que, ao fazer o Cris- nardo pensaria Nele e Ele pensaria em ti. O filho lhe respondeu que não o colocaria no pedido de mãe é sagrado e ele colocou na madeira o corpo anatómico de Cristo.

Quando começou a plasmar o rosto de um Deus que agoniza na Cruz, seus olhos tornaram indecisos à medida que lhe foram os olhos, a boca e formava o nariz. E ele procurou o rosto do Cristo toda a sua impiedade. Ela apresentou à sua mãe, aquela pobre velha lágrimas nos olhos dizia: Meu filho, não Cristo que eu amo, não é este o meu Cris- tão profunda a dor daquela mãe que, quando ela morria de desgosto.

Leonardo, alucinado, porque não havia do o Cristo que sua mãe lhe pedira, por- matado a sua mãe, percorreu Portugal sem saber porque ele não fora capaz de real- to que sua mãe lhe pedira. Foi bater a um mosteiro de monges trapistas. Lá se gurou e se converteu. Depois de muita oração, encontrou a resposta. O que realizar a sua obra de arte, deve viver a ração interiormente a imagem daquilo que lançar na tela, no mármore, na madeira não amava o Cristo, não o conhecia, por- poderia realizar essa imagem de Cristo agora convertido, ele realizava o Cris- mãe, lhe pedira; mas o último olhar de o olhar de sua mãe que lhe dizia: Não, não é este o Cristo que eu amo! — Ele não da mãe, o próprio olhar de Deus.

Por que Nossa Senhora, a Mãe de De- tadora da Vida? Porque a Vida chegou no meio dela. Nossa Senhora levou Cristo a Cruz, até a ressurreição.

Mas, que significa para nós: Nossa Portadora da Vida? Nós precisamos da da! Essa Vida se chama Cristo, e que ver a Vida? É viver o mistério de Cris- como Nossa Senhora viveu intensamen- em sua vida. Toda razão de ser de Nos- foi Cristo. Também para nós, toda a gra- sa vida deve ser Cristo. Precisamos de rido do Cristo.

UNIÃO JUVENTUS info

Dia 07/04 — Festa Pascal Juvenina Sede Campestre às 15 horas. Domingueira dançante às 18 horas

Dia 13/04 — Ceia Pascal Polonesa Sede Urbana às 20:30 horas

Dia 20/04 — Jantar Dançante Sede Urbana às 20:30 horas

Ginástica Rítmica Feminina 3.ª, 5.ª e 6.ª manhã e noite.

Torneio Mirim de Bolão Domingos às 10 horas

IV Copa de Bolão União Juventus Início 30 de março.

Sauna: Convênio Thalia/Círculo

Thalia: Mas. 3.ª e 5.ª — 14 às 21 h Fem. 4.ª e 6.ª — 14 às 21 h

Círculo: Masc. 2.ª, 4.ª e 6.ª — sábados das 13 às 20 h Fem. 3.ª e 5.ª — das 13 às 20 h Sábados das 8 às 12 horas

CURSO DE POL

A partir de abril, reinício do Polonês na Universidade Federal de Curitiba. Polonês I — para principiantes, sexta, das 7:30 às 19:30 horas. Polonês II — para quem tenha um nator, sexta e sábado, das 19:30 às 21:30 horas. Wybory — eleições da língua ou tenha feito o Polonês. Matrículas: a partir de 11 de março. Informações: Rua General Góes, 219, andar, sala 915, telefone 219, falar com Nair.